І чужому научайтесь, / Свого не цурайтесь . . . / Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: BArcly 7-5337
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ЛЮТОГО 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 2, 1967 No. 20. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 1-го лютого, 1967

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР СКАРБУ ГЕНРІ Г. ФАВЛЕР просить Конґрес, щоб схвалив як найскорше нову висоту федерального заборгування, бо після 30-ох днів Уряд не зможе виконувати своїх фінансових зобов'язань, коли це не станеться до кінця лютого. Фавлер зізнавав в Палатній Комісії Способів і Засобів і просив збільшити висоту федерального заборгування з теперішніх 300 більйонів дол. на 307 більйонів дол. Це мало б вистачити до кінця червня ц.р., а пізніше треба буде дальшого збільшення. Республіканці не є проти збільшення, але вони критикують Уряд за те, що він не враховує до федерального заборгування тих позичок, які видає Федеральне Крайове Товариство Морґеджів.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ВІДЗНАЧЕНИЙ Нагородою Маршу Даймів імени Френкліна Д. Рузвелта, якою відзначають день народин цього президента, який в 1938 році заснував був Фундацію Маршу Даймів, щоб поборювати жахливу тоді недугу поліо. Президент цієї Фундації Везіл О'Коннор і почесний президент цієї Нагороди амбасадор Аверелл Гарріман повідомили про признання цієї річної нагороди президента Джансона в Білому Домі. Номінаційний Комітет признав цю нагороду Джансонові не тому, що він займає найвище становище в цій країні, а тому, що він іде слідами свого великого попередника Ф. Д. Рузвелта. Джансон назвав президента Рузвелта „одним із найбільших провідників цієї країни і великим провідником його самого."

ЦІНА НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ від половини грудня до половини січня зменшилися на один відсоток, — як повідомляє Департамент рільництва. Зменшення прибутків фармерів настало тому, що зменшилися ціни на бавовну, молоко та яйця. Збільшені ціни на рогату худобу та картофлі не змогли зрівноважити того зменшення, що було при дешевшій бавовні і молочних продуктах. Ціни на фармерські продукти в половині січня були на 6.25 відсотка менші в порівнянні з цінами з серпня 1966 р., і на 3 відсотки менші від цін із січня 1966 р. Ціни на бавовну від грудня до січня впали на 10 відсотків, молочні продукти на 3 центи, а домашня птиця на 4 центи.

ПРОДУКЦІЯ СТАЛІ Є ТИЖНІ, який закінчився в суботу 28-го січня, зменшилася на 2.9 відсотка і становила 2,373.000 тонн, а в попередньому тижні вона виносила 2,443.000 тонн. Це було найбільше зменшення продукції сталі від 3-го грудня м.р., коли вона була зменшилася на 3.6 відсотка в одному тижні. Ці дані подає Американський Інститут в справах заліза і сталі. Представник сталевого промислу Чарлз Біґлі нарікає на Уряд ЗДА за те, що не збільшив мита на імпортовану з чужих країн сталь, яка в попередньому році становила від 10 до 11-ох відсотків всієї сталі, зужитої в цій країні.

СЕНАТОР ДІРКСЕН ЗНОВУ ВНІС до Сенату змінений законопроєкт про дозвіл молитися в публічних школах. Минулого року Сенат відкинув подібний проєкт провідника республіканської меншости в Сенаті сенатора Еверетта Мек Кінлі Дірксена 49 голосами. Цей проєкт домагається поправки до Конституції, тому для його схвалення треба більшости голосів двох третіх присутніх сенаторів. Минулого року до схвалення проєкту сенатора Дірксена недоставало вісьмох голосів. Цьогорічний проєкт є трохи змінений, лагідніший для противників молитви в публічних школах.

У СВІТІ

У СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ МАДРИДІ ПРИЙШЛО в понеділок 30 січня ц. р. до гострої сутички між демонструючими студентами й поліцією. Коло 700 студентів демонстрували під гаслом „свободи" та проти загальної дорожнечі. Поліція розганяла їх палками й струмами холодної води з протипожежних машин. Трьох чужинецьких кореспондентів також побито. Поліція, ганяючись за втікаючими студентами, вдерлась навіть до студентської харчівні і там побила всіх, кого знайшла.

АМЕРИКАНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ ЗРОСТУТЬ У В'ЄТНАМІ до кінця цього року до сили 460.000 вояків, а до червня наступного року до 470.000. Таке заявив секретар оборони Роберт МекНамара на сенатській Комісії військових справ. Головний командант збройних сил ЗДА у В'єтнамі ген. Вестморленд домагається побільшення війська до 550.000.

У ДЖАКАРТІ, СТОЛИЦІ ІНДОНЕЗІЇ, ВІРНЕ ҐЕНЕРАЛОВІ СУГАРТОВІ ВІЙСЬКО ОТОЧИЛО палац, в якому живе президент Сукарно, та обсадило всі важливіші державні будинки в місті. Офіційно сказано, що це охорона проти можливих атак збоку студентів, які заповіли нові масові демонстрації, на яких вони домагаються скинення з президентури Сукарна та поставлення його під суд, як співвинуватця у невдачному комуністичному перевороті з жовтня 1965 року та в фінансовому банкрутстві держави. Можливо, що ген. Сугарто, фактичний володар, приготовляється саме до перевороту проти Сукарна.

У МОСКВІ РОБІТНИКИ ПІД ОХОРОНОЮ ПОЛІЦІЇ ЗДВИГНУЛИ вночі з останнього понеділка на вівторок високий паркан довкола мавзолею Леніна. Зроблено це з остраху, що щораз нові гурти китайських студентів, які переїздять через Москву до Пейпінгу, відкликані туди комуністичним урядом, робитимуть нові демонстрації біля того мавзолею. В минулий понеділок прибуло до Москви 40 китайських студентів з Лондону.

УРЯД ЕЙСАКУ САТА В ЯПОНІЇ ВИГРАВ, за остаточним підрахунком, 277 мандатів у 486-членному парляменті, втративши тільки 1 мандат з давнього стану посідання, а найбільша опозиційна партія, соціялістична, осягнула 140 мандатів, на 4 менше, як їх мала. Перемога японського консервативного уряду є ударом по всіх лівих елементах на всьому Далекому Сході. Комуністи здобули тільки 5 мандатів, і то тільки тому, що заявились проти Пейпінгу.

У ПРАЗІ ВІДБУВАЄТЬСЯ ЗА ЗАКРИТИМИ ДВЕРМИ судовий процес проти американського громадянина чеського роду, Владиміра Казана-Комарека, якого чехи обвинувачують у „протидержавній роботі". Комарек нібито, втекши з ЧСР, приїздив туди в 1948 році, організовувати революційно-підривну організацію і шпигунську сіть. Арештували його 31 жовтня м. р., коли літак, яким він летів з Москви до Парижу, зумисне скрутив з дороги й приземлився на летовищі Праги. На розправу допустили двох членів американської амбасади,

Згинули два летуни в космічному симуляторі, наповненому киснем

Сан Антоніо, Тексас. — 31-го січня два летуни працювали в дослідних цілях в симуляторі космічного корабля, що був наповнений киснем. Нагло запалився кисень і пожежа попарила обох цих летунських техніків. Цей нещасливий випадок подібний до того, в якому згинули три астронавти, бо і тоді пожежу космічного корабля спричинив кисень, який з невідомих причин був загорівся. В новому нещасливому випадку згинули летуни 20-річний Вілліям Ф. Бартлі і 21-річний Ричард Дж. Гармон. Ці летуни увійшли до космічного симулятора, 6 стіп заввишки і 20 стіп завдовжки, який був наповнений киснем, і в в якому були 16 щурів. Летуни мали вичистити цей симулятор та взяти кров від тих щурів, що були в кабіні, щоб переконатися, який вплив на здоров'я живих істот має довше перебування в кабіні, що наповнена киснем. Щурі мали бути в симуляторі 60 днів. Цю програму здійснює медичний відділ космічної програми. Віце - командант цього медичного відділу полковник Джордж Е. Шейфер заявив, що не знати, з якої причини вибухла пожежа в симуляторі, яка спричинила смерть обидвох летунів - техніків. Один із них згинув негайно, а другий мучився кілька годин у шпиталі.

Американський знавець Сходу легковажить силу Пейпінгу

Вашинґтон. — Професор Гарвардського університету Едвін Райшавер, який впродовж 5-ох років був американським амбасадором в Японії, має за дружину японку і є одним із кращих знавців азійського Далекого Сходу, радив не цінити надто високо Комуністичного Китаю, який є і буде ще найменше 20 років „слабою" державою. Комуністичний Китай — казав він — не може рівнятися із силою З'єднаних Держав чи Совєтського Союзу. Зате він передбачував щораз більшу ролю Японії в Азії і в цілому міжнародному житті. Райшавер зізнавав впродовж чотирьох з половиною годин сенатській Комісії для закордонних справ в ході переслухувань задля з'ясування ролі й відповідальности і прийнятих зобов'язань Америки у широкому світі. Райшавер, подібно, як попереднього дня Джордж Кеннан, заперечував, наче б бомбування Північного В'єтнаму могло захитати бойового духа в'єтнамських комуністів. Однак він висловився рішуче проти відкликання американських військ з В'єтнаму, бо це „впоїло б назад ентузіязм" у послаблені комуністичні ряди та заохотило б їх до дальшої підривно-терористичної роботи. Він радив так сильно обсадити військом кордон між Південним і Північним В'єтнамом вздовж 17-ої паралелі, щоб унеможливити масову інфільтрацію північно-в'єтнамських військ і зброї до Південного В'єтнаму.

Д-р Роман Осінчук очолив редакцію „Лікарського Вісника"

Ню Йорк. — „Лікарський Вісник" у своєму виданні (за жовтень 1966) інформує, що обраний З'їздом Делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки в травні 1965-го року на головного редактора цього журналу д-р Тома Лапичак зрікся цього становища і Головна Управа УЛТПА передала дальше редаґування „Лікарського Вісника", до часу чергового З'їзду Делеґатів УЛТПА, Редакційній Колеґії, яка працюватиме під проводом основоположника УЛТПА та першого редактора „Лікарського Вісника", д-ра Романа Осінчука. Редакція в своєму повідомленні вияснює, що причиною зречення д-ра Т. Лапичака зі становища головного редактора „Л. В." було те, що „Рада Директорів УККА, яка в дні 18 червня 1966 р. пропонувала членів Резолюційної Комісії на 9-ий Конґрес УККА, поминула його особу, як головного редактора, а визначила до тієї Комісії, як представника від „Лікарського Вісника", д-ра Романа Осінчука . . ." В дальшому вияснюється, що Головна Управа УЛТПА, з якою ніхто ніколи в цій справі не консультувався, довідалася про номінацію д-ра Р. Осінчука з повідомлень у пресі, а сам д-р Р. Осінчук повідомив Головну Управу про своє письмо до Екзекутиви УККА, в якому заявив, що не приймає позаочного призначення на члена Резолюційної Комісії, і що тим членом повинен бути д-р Лапичак. Проте, д-р Лапичак поінформував Головну Управу, що з уваги на те, що керівні органи УККА знехтували його становище, як головного редактора „Л. В.", він уважає за потрібне зректися того становища.

ПРОКЛЯМАЦІЯ „ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ" в ЕЛИЗАБЕТІ

С Елизабеті, Ню Джерзі, „столиці" довголітнього касира і тепер почесного члена Головного Уряду УНСоюзу Романа Слободяна, цього року, як і багатьох попередніх, посадник міста підписав — в приявності української делеґації — проклямацію, проголошуючи день 22-го січня „Днем Української Незалежности". На фото (зліва): пані Марія Процик, Михайло Іванців, Марійка Боднаренко, сарджен місцевої поліції Степан Урбан, Роберт Полевчак, Роман Слободян, мейор Томас Ґ. Данн, д-р Роман Граб, о. Иосип Федорек, Богдан Головінський, Едвард Гриценко та Леся Мельничук.

МИКОЛА ПІДГОРНИЙ у ПАПИ

Папа Павло VI вітає совєтського „президента" Миколу Підгорного. Посередині — совєтський амбасадор в Італії Нікіта Рижов.

Косиґін офіційно відвідає Британію

Лондон. — 6 лютого ц. р. совєтський прем'єр Алексєй Косиґін прибуде з офіційними відвідинами до Лондону. Тому, що він впродовж двох років відхилявся від устійнення дати свого приїзду, а тепер визначив ту дату саме за два дні перед другим 4-денним перемир'ям у В'єтнамі з нагоди буддистського Нового Року, британські коментатори леліють надію, що ті відвідини совєтського прем'єра сприятимуть мировому закінченню В'єтнамської війни. Совєтський Союз був разом із Британією спонзором Женевської конференції з 1954 року, на якій створено самостійні держави В'єтнам, Ляос і Камбоджу на території колишнього французького Індокитаю, але водночас поділено В'єтнам на північну комуністичну й південну вільну держави з тим, що до двох років мало там прийти до плебісциту в справі з'єднання. Замість того — комуністи з Північного В'єтнаму розпочали зразу же порушувати Женевський договір та вести свою підривну роботу у Південному В'єтнамі. Британія даремне старалася кількакратно переконати Москву, щоб скликати знову Женевську конференцію для В'єтнаму. Втрата надій на перемогу у Південному В'єтнамі збройними силами та громадянська війна у Китаю буцім-то створюють тепер кращі умови для офіційного мирового посередництва СССР і Британії.

● **В Ізраїлі в прикордонній смузі** з початком січня ц. р. згинув від міни, підкиненої арабами на дорозі, 18-річний ізраїльський юнак. В два тижні пізніше випадково відкрито в кущах, недалеко того випадку, могилу молодого араба, вірогідно автора того терористичного замаху: він згинув був внаслідку несподіваного вибуху іншої ручної ґранати, а його товариші похоронили його, поклавши в могилу ще 2 нерозряжені ґранати совєтського виробу.

Західня Німеччина й Румунія встановлять повні дипломатичні взаємини

Бонн. — У висліді відвідин румунського міністра закордонних справ Корнелію Манеску в Бонні — рішено встановити між Німецькою Федеративною Республікою (Західньою Німеччиною) і Румунією повні дипломатичні взаємини. У короткому повідомленні про це промовчано справу відношення до Східньої Німеччини, але півофіційно заявлено, що в цій справі обидві сторони „погодились, що вони не погоджуються": Західня Німеччина має внедовзі проголосити заяву, що вона надалі не змінить свого принципового становища супроти комуністичної Східньої Німеччини, а Румунія має заявити, що вона надалі буде зберігати з Східньою Німеччиною також дипломатичні й торговельно-культурні зв'язки. Рішення обмінятись амбасадорами з комуністичною Румунією є першим відступом від так званої засади Гальштайна, яка зобов'язувала західньо-німецьку закордонну політику не втримувати ніяких зв'язків з будь котрою країною, яка визнає Східню Німеччину. Вийняток роблено тільки у відношенні до Совєтського Союзу. Тепер рішено поширити той вийняток на всі інші комуністичні країни. Тому сподіваються, що внедовзі Західня Німеччина обміняється амбасадорами також з Мадярщиною, Болгарією, Чехословаччиною і Югославією. Східню Німеччину Західня Німеччина далі вважає, як штучний твір, створений Совєтським Союзом. Західня преса підкреслює факт, що румунський уряд погодився на повні дипломатичні взаємини з Західньою Німеччиною — знехтувавши заяву совєтського уряду з-перед кількох днів, яка таврувала Східню Німеччину, в якій буцім-то відроджується „фашизм і реваншист".

УРОЧИСТІ РОКОВИНИ 22 СІЧНЯ В ЮТИЦІ

Акт підписання проклямації Дня Української Державности посадником міста Ютики Франком Дуленом — сидить за столом. Зліва доправа стоять: Володимир Запаранюк — головний радний УНСоюзу, Людмила Ковалевська — пластунка, о. Богдан Юрченко — настоятель укр. православної церкви Чесного Хреста, о. Микола Немежицький — настоятель укр. православної церкви св. ап. Петра і Павла, Стефка Коцинда і Ірка Казанівська — сумівки, о. Богдан Смик — парох укр. католицької церкви св. Володимира Великого, інж. Петро Ярмак — секретар Відділу УККА і проф. Богдан Рабій — голова Відділу УККА.

Мала Рада УАПЦ в ЗДА закликає до створення єдиної Української Автокефальної Православної Церкви

Шикаґо, Ілл. — Мала Рада Української Автокефальної Православної Церкви у ЗДА видала Звернення до Митрополитів, Архиєпископів, Єпископів і Отців православних — українців, у якому, між ін., сказано: „В надії на наявність святої віри й любови Церковна Рада Української Автокефальної Православної Церкви звертається в день 45-річчя Відродження УАПЦ до всіх українських православних Архипастирів, Пастирів і Вірних з закликом практично стати до ділової праці над поєднанням усіх наявних православних юрисдикцій в Єдину Святу Українську Автокефальну Православну Церкву покищо поза межами України з тим, щоб такою вона відновила свою діяльність у майбутній Українській Державі". Цю Заяву, видану 23 жовтня 1966 р. в Шикаґо, підписали: Архиєпископ Григорій — голова Церковної Ради, заступник Голови протопресвітер Г. Сівоченко та чотири інші діячі УАПЦ.

„Сучасність" признається до редакційного недогляду, переводить зміну в редакції

Мюнхен. — „Сучасність", журнал літератури, мистецтва та суспільного життя, що вже сьомий рік появляється тут у видавництві „Українського товариства закордонних студій", у першому, січневому числі з 1967-го року признає, що публікація в 7 та 11-му числах цього журналу за 1966. рік статтей Ігоря Костецького „Мій Юрій Клен" і „Про Пабльо Неруду та те, що навколо" — була „болючим недоглядом редакції", і перепрошує за цей недогляд читачів. Рівночасно на іншому місці в тому ж числі інформується, що дотеперішній головний редактор „Сучасности" з початком січня 1967-го року „вибув зі складу редакції" журналу. У зв'язку з реорганізацією видавничої діяльности та з огляду на неможливість колеґіяльно знайти спільну оцінку деяких аспектів українського культурного і суспільного життя". Зі складу редакції вийшла на власне бажання і — як виходило б з протилежних до ред. Кошелівця мотивів — пані Дарія Ребет. У складі редакції „Сучасности" тепер залишаються Володимир Стахів, Богдан Кравців, Богдан Бойчук, Кирило Митрович та Роман Рахманний.

Згадані статті Ігоря Костецького засуджує „Сучасність", яка їх надрукувала, за те, що вони „не тільки баламутні, але й шкідливі як з погляду інтересів української літератури, так і з становища визвольної боротьби українського народу за своє власне „я", за свою духовість та підметність і за свою національну гідність та суверенність". У згаданих статтях редакція „Сучасности", зокрема, засуджує те, що „автор пропаґує „двомовність", закриваючи це багатослівними евфоріями, чи, точніше висловившись, він навіть заохочує українських письменників на рідних землях, щоб вони писали російською мовою, яка, мовляв, „більше розвинена" . . . „та робить це в час, „коли в тому ж напрямі штовхають письменників неросійських народів СРСР найреакційніші кола російських великодержавних шовіністів та імперіялістів, коли саме на відтинку мови зосереджується головний фронт української самооборони . . ." Редакція „Сучасности" тепер також уважає „цинізмом спроби автора ставити поруч християнства комуністичну доктрину і його твердження, що щастя і найшляхетніші та найгуманніші ідеї людства можна здійснити на принципах . . . комунізму, ідеї якого, мовляв, викривили тільки погані люди". До цього редакція додає: „Скільки тут того отруйного вітру, що віками віє з півночі на українську землю!"

Виправдуючись перед читачами і співробітниками за публікацію того „цинізму" та „отруйного вітру", редакція „Сучасности" запевняє, що вона і в майбутньому даватиме на сторінках того журналу можливість вільного вислову, але рівночасно запевняє, що „право на свободу вислову мусить кінчатися там, де цю свободу не вживають для оборони істини, а зловживають її на службі брехні".

В Монтреалі помер Кость Баніт діяч УНСоюзу

Джерзі Сиαті, Н. Дж. — Головна канцелярія Українського Народного Союзу одержала телеграфічне повідомлення від інж. Миколи Граба з Монтреалу, голови 473 Відділу УНСоюзу, про ненадійну й передчасну смерть видатного Союзового діяча бл. п. Костя Баніта. Покійний помер 30 січня 1967 року в Монтреалі, після операції, яку переведено в Роял Вікторія шпиталі, на 61-му році життя. Бл. п. Кость Баніт народився 23 жовтня 1906 року в Лопінці коло Ліська. Після останньої війни він виеміґрував в 1949 році до Канади, де став активним членом монтреальської громади. Особливо активним був Покійник в Українськім Народнім Союзі, в якого 473-ому Відділ раніше виконував важливий уряд відділового секретаря, а останньо, не маючи змоги сповняти секретарські обов'язки, погодився приняти пост заступника секретаря. Залишилися по Покійному дружина Марія та донька Віра.

РЕДАКТОР „НОВИХ ДНІВ" НА ВІДВІДИНАХ У „СВОБОДІ"

З кінцем минулого тижня в Ню Йорку відбулася зустріч п. Петра Волиняка, видавця і редактора місячника „Нові Дні", що появляється в Торонті, із читачами цього журналу. Перебуваючи в Ню Йорку, ред. Волиняк відвідав „Свободу", живо інтересуючись її устаткуванням, зокрема технічним устаткуванням друкарні. В розмові з редакторами „Свободи", ред. Волиняк обмінявся думками та поглядами в справах взаємного зацікавлення. При цій нагоді ред. Волиняк відвідав також головну канцелярію Українського Народного Союзу. *На фото:*

ред. Петро Волиняк під час відвідин у „Свободі".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Революційне" самопожирання

Кожна боротьба, революція кожного типу вимагає жертв. Більших чи менших.

Справжніми „майстрами смерти" виявили себе комуністи. Головна причина велетенської кількости людських жертв комуністичної системи походить з того, що комуністи накидають силою свою „революцію" масам народу, а потім стараються винищити всіх непокірних. З довгого списку членів большевицько - московського уряду часів Леніна — за Сталіна залишилась лише жменька „ленінців", бо більшість під різними претекстами була винищена. Вистріляно й майже увесь особовий склад так званого українського большевицького уряду в Харкові, хоч вірою і правдою служив він „інтернаціональній" Москві. Тримаючись на багнетах та поліційній силі, комуністичні диктатори в СССР чи будь-де, щоб зберегти свою владу, змушені вдаватися до періодичних чисток партії, починаючи від її найвищих верхів. Вистачить пригадати пляни Сталіна переселити українців у Сибір, нищення автономних республік в СССР, ліквідацію враз із комуністами цілих народностей, як кримських татар...

Тепер хвиля „революційного самопожирання" докотилася до комуністичного Китаю. Там з'явилися свої троцькісти, націоналісти, ухильники, реставратори і інші „дракони", що не погоджуються з генеральною лінією китайського Сталіна — Мао Тсе-тунґа. Розпочалася чистка згори донизу, і не лише просовєтських елементів, а й всіх „інакомислячих". Викинення з праці, арешти, самогубства, прилюдні каяття — на черзі дня в Китаї. Доходить до страйків, може дійде й до вуличних боїв, як це було в Букарешті... Але світова преса не згадує про першоклясну армію Чіянґ Кай-шека, армію вільного національного Китаю. Ніхто не прийшов з допомогою ззовні і Тибетові, коли його окупував комуністичний Китай. Бо нікому не хочеться втручатись у „внутрішні справи" поневолених комуністами країн. Совість світу тепер знає лише одно: мир...

Але ми знаємо, що значить „мир за всяку ціну", і багато країн вже пізнали той „мир" комуністичних душогубів. Комуністичне самопожирання — це неминучий розвиток системи, яка тримається на багнетах.

Підгорний у Папи

Деякі західні поважні часописи окреслили відвідини „президента" СССР Миколи Підгорного у Папи Павла VI, як „історичні". Це дуже сміливе й щонайменше занадто поквапне твердження, бо історичними подіями є тільки такі, які залишають тривкий слід в історії, які є межовими стовпами у розвитку певних явищ чи відносин. Правда, за часів Леніна й Сталіна годі було й подумати, щоб „президент" СССР з'явився на розмову до Папи. Але правдою є й те, що поруч 124-ої статті совєтської „найдемократичнішої у світі конституції" щодо „свободи плекання релігійних культів" існує тільки ґарантована тією ж статтею „свобода антирелігійної пропаґанди". Непорушною залишається також догма комуністичної науки, що „релігія — це опіюм для народу". Брутальне переслідування большевиками релігії, зокрема ненависть їх до католицизму, такі відомі істини, що годі припустити, щоб відвідини Підгорного у Папи мали змінити ту близько півсторічну большевицьку дійсність.

Маючи все це на увазі, народи, які зазнали безпосередньо на собі тієї зоологічної ненависти російського большевизму супроти релігії, зокрема українці, що їхні обидві керівні Церкви — Українська Автокефальна Православна Церква й Українська Католицька Церква — впали жертвою большевицької брутальности, поставились зразу ж дуже насторожено й неґативно до заповідженої розмови Папи з Підгорним. Ясно, що ніщо інше не було ціллю відвідин Підгорного у Папи, як тільки створити з них ще одну димову заслону нібито примирливости й толеранції нинішнього совєтського режиму — зберігши й надалі всі його прикметні риси.

Однак, треба об'єктивно зрозуміти й інтенції Папи, чому він прийняв Підгорного. Папа — голова Церкви, який хоче поліпшити долю її та її вірних на терені СССР. Ініціятива щодо відвідин Підгорного вийшла — твердять усі західні часописи — від Москви, а не від Ватикану. У тій ініціятиві Папа побачив, мабуть, іскорку можливости вплинути на московських володарів, щоб вони змінили своє відношення до католицької віри і Церкви. З короткого офіційного комунікату видно, що Папа у своїй розмові з Підгорним дійсно не торкався В'єтнамської війни й інших міжнародних справ, а говорив тільки про справи Церкви в СССР. Якщо ті відвідини стануть „історичними", то хіба тільки тому, що це буде ще один історичний доказ безвиглядности всіх спроб змінити суть московського большевизму.

Микола Бараболяк

БЕРЛІН: ЧИ Й ДАЛІ СИМВОЛ?

(2)

Брандт не менший німецький патріот, як Ерґард. Але позиція лідера берлінського форпосту, мабуть, переконала його в тому, що дотеперішня німецька політична лінія іґнорування Сходу ні до чого не доводить. І ніщо інше, мабуть, як тиск низів повести реальнішу політику, змусив його започаткувати зміну в дотеперішній політиці повної неґації.

Брандт і інші, що готові ризикувати такою політикою, здають собі справу з її небезпеки. Вони рахуються з тим, що воно піде в користь режимові Ульбріхта і піднесе його престиж. Але вони певні, що на дальшу мету ця політика доведе до лібералізації умов життя у підсовєтській Німеччині, а раз лявіна почне котитись...

Обмірковуючи можливі наслідки такої політики, її прихильники підкреслюють, що це має бути політика дуже повільних досягнень, крок за кроком, щоб дати нагоду нарости і розвинутись ліберальним силам у тоталітарних умовах, щоб вони, скріпившись, могли знутра лібералізувати режим і примусити лакеїв Москви спиратись на власних, німецьких силах, а не розраховувати на піддержку Москви для того, щоб утриматись при владі. Отже, спричинити процес, що відбувається нині в Румунії, Мадярщині, Польщі.

Що викликає найповажніші застереження у цій політиці „контактів" це факт, що неминучим її наслідком (наприклад, в економічній ділянці) буде виразне визнання двоподілу Німеччини, а це перекреслює ціль, до якої німці змагають — тобто об'єднання. Таке посереднє визнання особливо небезпечне для Берліну.

Бо коли б федеральна республіка визнала режим Ульбріхта, тоді вже ніяк не вдалося б збити арґумент, що той режим не має права цілковито контролювати доступ до Берліну. Це з черги відкриває нове поле тому режимові в потребі шиканувати і шантажувати.

Є також небезпека, що інші держави, які досі в'яжуться доктриною Гальштайна і не визнають покищо режиму Ульбріхта, вважали б себе вільними нав'язувати дипломатичні зносини з другою Німеччиною, що ще більше закопувало б ідею єдности Німеччини.

Ось так ситуація Берліну зазублюється з цілістю німецької проблеми, і намагання розв'язувати льокальні берлінські проблеми творять дуже складні ситуації для цілости німецької політики. Тому слідкувати за її ходом повинен і український читач, якого питання т. зв. контактів і коекзистенції не менше заторкує.

**

Якби не Берлін, ідея політики „малих кроків" не набрала б такої популярности в Німеччині, до якої вона там дійшла. Зустріч з дійсністю віч - на - віч була саме в Берліні надто драстичною, щоб не викликати реакції проти дотеперішньої принципової політики німецького уряду, політики шукання повного успіху.

Ще 27 листопада 1958 р. Хрущов погрожував, що коли Берлін протягом півроку не буде обернений у Вільне Місто, Совєтський Союз на власну руку розв'яже його проблему одностороннім договором із „Німецькою Демократичною Республікою". Цю пропозицію разом із новою погрозою повторив Хрущов 10 січня 1959 р., пересилаючи водночас проєкт статуту нового Вільного Міста, що, очевидно, мало б бути повністю здемілітаризоване.

Вже після встановлення муру большевики втретє висунули домагання надати Берлінові статут третьої німецької держави, і аж після їхньої кубинської невдачі питання Берліну втихло і вони перестали робити нові заходи в справі ліквідації Берліну, вважаючи, що мур зробить поволі те, що іншими дорогами їм досягти не вдалося.

Нині з небезпекою попасти під московський режим ніхто в Берліні поважно не рахується. Але, з другого боку, мур змінив психіку міста. Берлінці здали собі виразно справу з того, що надії на зміну впродовж найближчих може навіть десятків літ мінімальні. Вони усвідомили також, що їх життя в Берліні залишиться ще надовго життям на острові, з якого вони покищо можуть дістатись досить свобідно на материк, але і це може бути загрожене. Берлін — це острів, де колись стояв маяк, який берлінці обслуговували. Нині світла маяка погашені, а його сторожі залишились звичайними з'їдачами хліба.

Та якби тільки залишилось життя за мурами. Гасло „геть із мусором" — перестали кидати, бо комізм такого „геройства" став наявним. І, як в'язні, стали берлінці звикати до муру.

Немає гіршого почуття, як почуття безпорадности і безнадійности. Але ще гірше жити ілюзіями. Німці свій політичний романтизм закопали з Гітлером.

Контакт із холодним муром кинув берлінців, а з ними й велику частину німецького населення на шлях шукання нових можливостей розв'язки проблеми 17 мільйонів німців під совєтським режимом. Якщо не можна досягти їх звільнення з фізичної неволі, то принаймні треба робити щось, щоб урятувати їх від духової заглади, яка загрожує головно молодому поколінню. Двадцять років — уже дещо задовгий час на їхню думку. Так поволі зродилось психологічне підложжя для того, щоб відкласти, хоч би на час, політику „великих досягнень" і перейти до політики „ступневих кроків" у рамах загальної політики західніх держав, політики коекзистенції.

Бачачи цю тенденцію суспільства, політичні провідники починають щораз ясніше формувати політичні завдання довкола того, що в даних політичних умовинах є досяжним, з вірою, що час діє в користь Заходу і що без війни вдасться здійснити ті остаточні цілі, про здійснення яких нині мріяти годі, коли війна світові нічого більше, як тотальної заглади, принести не може.

Називати берлінців чи загалом німців за це опортуністами, маловірами, зміновіхівцями? Думаємо — це було б завідважно. Особливо, коли геройство абсурдів їм стільки коштувало. Обвинувачувати їх у малодушності в тих 60-их роках XX сторіччя, коли в світі йде загальна переоцінка всіх цінностей і коли непевність панує навіть щодо релігійних ідей, не то політичних? Досягти можливе, досяжне і хоч трішки поліпшити дійсність стає теж метою, за яку варто боротись, розуміють німці — думаємо правильно.

Як приклад такої половинчастої розв'язки берлінського питання, що можна б усе ж уважати досягненням, бо воно поліпшило б позицію Берліну, а головне дало б йому свідомість місії, висувають деякі німецькі кола ідею зробити Берлін постійним центром торговельного обміну між Заходом і Сходом. Відомо, що і Совєтський Союз і сателітні держави живо заінтересовані в торгівлі з Заходом. Коли б удалось учинити Берлін таким містом постійної виставки і товарообміну, де як на невтральному місці торговельні представники Сходу і Заходу могли б вільно зустрічатись, то Берлін, ставши помостом між Сходом і Заходом, привернув би собі водночас ролю помосту між двома Німеччинами. А це був би, без сумніву, крок уперед, коли немає виглядів, що у передбаченій майбутності можна досягти щось більше. Концепція досить реалістична, сприйнятна для Москви і корисна передусім для німців.

Політика т. зв. малих кроків, прикладами якої можна вважати питання перепусток або надання Берлінові характеру центру товарообміну між Сходом і Заходом, знаходить у Німеччині щораз ширше коло прихильників. Не є таємницею, що громадська думка причинилась у великій мірі до упадку уряду Ерґарда і висунення Брандта на міністра закордонних справ.

Очевидно, покищо немає (Закінчення на стор. 4-ій)

КРИЗА ЗА КРИЗОЮ

У Києві, як повідомили совєтські газети, відбулася з участю 450 делеґатів друга конференція „Українського товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами", цієї експозитури таємної совєтської поліції, чи „органов ґосударственной безопасності".

Про розмах праці й завдань цього товариства свідчить хоча б кількісний склад президії, аж 21 особа, та ще й те, що головою президії обрано не когось, а випробувану пропаґандистку Катерину Колосову.

Кожному, мабуть, відоме основне завдання цього „культурного" товариства: замилювати очі на колоніяльний стан України, на нерозв'язане національне, як і соціяльне, питання, не допуситити до того, щоб світова громадська думка нарешті голосно заявила: дуже добре і дуже справедливо, що острів Барбадос із неповна 250 тисячами населення одержав самостійність, але що з 45 мільйонами українців? І то, як уже колись запитав Джан Діффенбейкер: „що з 45 мільйонами свободолюбних українців?"

Властне, оте товариство на чолі з Колосовою, як і подібні інші, й має на меті так поширити „зв'язки", щоб світова громадська думка до такого запитання ще довго не дійшла, і Москва могла собі грабувати Україну, Білорусь, Грузію та інші поневолені країни ще одно п'ятдесятиріччя...

Але криза за кризою потрясає комуністичним світом, в тому числі й новітньою московською імперією, на порозі 50-х роковин большевицького перевороту, чи большевицької контрреволюції. Ще кілька років тому ведмідь простягав „братню" лапу драконові, а нині Косиґін і Ко. розпинаються, виступаючи проти „китайської кліки". Ще недавно окуповані Москвою східньоевропейські країни - сателіти виявляли повну підтримку централізаторській, антинаціональній і безбожницькій Москві, але нині вже Румунія самовільно торгує з багатьма західніми країнами, культурні діячі у Польщі відверто висміюють „соціялістичний реалізм" незмінно - законний і досі в УССР, Юґославія і Румунія стримались, а фактично не пристали до совєтської пропозиції скликати всесвітній комуністичний з'їзд, щоб формально осудити... комуністичний Китай. У Бельгії закрилась щоденна аґітка — орган компартії Бельгії „Драпо Руж", бо немає читачів і фондів. Майже в кожній компартії на Заході існують по дві й по три компартії — просовєтська, прокитайська і „незалежна". Сам Совєтський Союз після 50 років большевицького перевороту — неспроможний мінімально забезпечити свого населення...

Підходячи до такого „ювілею", комуністам особливо потрібні різні „Товариства дружби", щоб підфарбовувати нужденно - сіру дійсність, заліплювати розколини, показуючі веселі, радісні кольори, особливо ж для ока недосвідченої молоді чи й заприсяжених запроданців у різних країнах вільного світу.

Криза за кризою потрясає комуністичний „моноліт". Український народ і ми, як його частина, без сумніву, знаємо, що колосовими вже не засліпити світу, а тим більше — не припинити розвитку подій нашої живої історії і боротьби, бо „світ обманом перейдеш, але назад не вернешся".

П. В.

БАНДУРИ НА ЕКСПОРТ

Хоча в УССР важко придбати доброї якости бандуру і якісь ноти для гри, — на Світову Виставку в Канаді з Чернігівської фабрики музичних інструментів — „40 бандур і 8 цимбалів уже готуються у далеку дорогу", а більшість уже відправлено. „Радянська Україна" з 14 січня повідомляє також, що „чимало канадійських українців уподобали саме чернігівські вироби. Цілі сім'ї придбали для себе ці національні інструменти".

В. Кедровський

„ЗОЛОТІ РОКОВИНИ"

Видавництво „Свободи" видрукувало календар - альманах Українського Народного Союзу на 1967 рік, присвячений п'ятдесятрріччю Української Революції. Це властиво не календар або альманах, а коротка документальна історія Української Революції з поданими на вступі повними текстами всіх чотирьох універсалів Центральної Ради.

Після того іде стаття проф. Б. М. Мартоса „Перший Універсал Української Центральної Ради". Автор, що стояв біля джерел української визвольної боротьби й належав до Уряду України, подає докладний опис політично - національного положення в часі проголошення І-го Універсалу. З того опису виразно видно, чому Центральна Рада не могла вже в І-му Універсалі проголосити української самостійности. „Справді, проголосити самостійність України і не почати її здійснювати, було б річчю абсолютно несерйозною. А для того, щоб почати здійснювати державну самостійність, Центральна Рада була занадто слаба і фізично, і фінансово, і політично". Подавши аналізу цих трьох чинників, про самий Універсал автор пише: „Якщо вдуматися в зміст І-го Універсалу, то побачимо, що він проголошує щось більше, ніж автономію України, а саме „СУВЕРЕННІСТЬ НАРОДУ І ПРАВО НА ТЕРИТОРІЮ".

А. Драган у статті „Здійснені мрії" наводить численні цитати з газети „Свобода" про революційні події на Україні і про те, як на них реагували українці в Америці.

Крім того подано в цій статті 31 фотографічну відбитку з першої сторінки різних чисел „Свободи", присвячених головним подіям 1917 року. „Прочитуючи сьогодні ці довгі колонки дрібного письма, що ними заповнені сторінки „Свободи" з 1917 року, — пише А. Драган, — відчувається всю велич тієї доби, і на підставі так речевих інформацій, як і вражень, що вони викликають, можна прийти до... заключень", що „рік 1917 був направду і в кожному відношенні роком Великої Української Революції, яка двигнула нарід із самого дна неволі й пригноблення на вершини національного підйому та повного зриву до волі й незалежности".

Далі автор пише:

„Мавши на увазі тільки саму хроніку подій 1917-го року, як і те, що стало їх завершенням у 1918 році, ми не бачимо нічого більш конструктивного й заохочуючого для виховання нових ґенерацій в ентузіязмі і завзятті здійснити й завершити спадщину тієї доби, доби здійснених мрій".

У статті Володимира Дорошенка „Життя і діяльність Михайла Грушевського, першого Президента Української Народної Республіки, стисло подано його біографію, починаючи з молодечих років і кінчаючи трагічною смертю в руках НКВД.

У кількох статтях, передрукованих зі збірки „На порозі нової України", М. С. Грушевський аналізує боротьбу українського народу за свою державу, підкреслюючи, що „раніше український народ мав діло з бюрократією й правительством, від котрого в якійсь мірі могло відмахнутися великоруське громадянство, тепер ми, самим очевидним способом, маємо боротьбу самих народів — великоруського і українського. Один наступає, другий бороniться. Історія сих двох „братніх народів", — пише М. Грушевський, — вступила в стадію, про котру оповідає біблійна історія перших братів. І спитав Бог: Каїне, де твій брат Авель?"

Микола Лівицький у своїй статті коротко розповідає про життя С. В. Петлюри, головно його боротьбу за відновлення української суверенної держави. Автор наводить деякі думки С. В. Петлюри про боротьбу українських патріотів за українську державність, зокрема ось такі, актуальні нині: „Справа здобуття української держави — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси чи партії... Перемагають організовані і не розпорошені. Не роз'єднаними, не розпорошеними ми їх (наші завдання) можемо здійснити, а збитими докупи, зв'язаними єдністю зусиль і підпорядкованими вищим вимогам національної справи".

Професор д-р Роман Смаль - Стоцький характеризує діяльність Союзу Визволення України та організацію Українських Січових Стрільців, як „реальний початок боротьби українського народу за відновлення суверенної держави".

Редактор Іван Кедрин у статті „В горнилі Революції" подає короткий начерк розвитку української національно - державницької ідеї та перебіг боротьби за Українську Державу в роках 1917-1921. Автор наводить цікавий уривок із своєї власної статті п. з. „Роковини Української Революції", яку писав він у „Ділі" з 27 березня 1937 року:

„Щоденна газета не має претенсій заступити наукові досліди вчених істориків. Але щоденна газета має обов'язок виховувати маси. З цією метою перед очима пригадуємо в 20-ті роковини української революції, що бере початок між 20 березня і 1 квітня 1917 року (заснування Центральної Ради і стотисячна маніфестація на вулицях Києва), що це був зрив народу після довговікової неволі, зрив, в якому нарід перетворювався в свідому своїх цілей націю. З роковин української революції можемо тільки черпати глибоку віру та глибоке переконання, що нема такої сили, яка змогла б у XX сторіччі свідому націю завернути назад на рівень етнічної маси".

В. Кедровський подав коротенький начерк „Український військовий рух в 1917 році". Як додаток до цього начерку, Гаврило Гордієнко подав короткий огляд українізації армії в різних місцях колишньої російської імперії.

Цікаві спогади навів В. С-ко у статті „Хлоп'ячими очима". Автор окремими малюнками - образами змалював дореволюційний Харків, деяких видатних українських діячів культури й науки, які там проживали й працювали. Подав яскраві фрагменти з життя й праці українців у Харкові і в слобожанському селі в добу Центральної Ради, панування гетьмана Скоропадського, окупації міста червоними московськими військами, згадав про український За-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Фотій Мелешко

ЗМІЙ

Оповідання

(5)

Особливо ж тим змієм зацікавились отакі собі два підлітки, хлопці-вуличники. Вони наперед задобрили Антонининого собаку хлібом та вишкварками і могли тепер підкрадатися під самі вікна її хати. Та все якось нічого не чули. І ні разу не бачили, щоб якийсь змій на вдовину хату спускався... Тоді вони почали своїх „зміїв" пускати коло Антонининої хати. Набирали в рот гасу, запалювали сірнички й бризкали з рота на них. Так показувались клубки вогню, що часом підіймались і вище хати. Оце вже не одне бачило. Траплялось, що навколо вдовиної хати кружляло й декілька „зміїв".

— Значить, хай Бог милує, до неї змії на шабаш злітаються, — сказала одна знахурка, яку підозрівали, що вона й сама з нечистим водить компанію...

А богобоязливі люди, коли проходили біля Антонининої хати, христилися, наліво спльовували і казали.

— Свят, свят... у цій хаті нечиста сила засіла...

**

Саме тоді, коли вже остаточно підтвердилося, що Антонина має діло із змієм, її покликали в суд. Може дядько Олекса добре, а може й не раз підпоїв сільських суддів, щоб якнайскорше відбулась розправа, поки ще ота нечистива не розтринькала його добра.

Коли Антонина з'явилась у судовому приміщенні, то три судді й писар уже сиділи за столом, прикритим зеленим сукном. Звичайно, першим прийшов сюди дядько Олекса. Тож бо сьогодні має статися таке, що він відразу стане вдвоє заможніший, як досі був.

„Покійним нічого не потрібно, а отій молодій удовиці те господарство тільки на заваді стоїть. Вона ще молода, не вік же буде в моїй хаті із змієм кохатись, може вийде заміж за якогось удівця, і матиме все нове, готове," — так собі міркував дядько Олекса, сидячи поважно на лаві посередині між двома чоловіками, мабуть своїми свідками. Свитка на ньому нова, пояс зелений аж очі вбирав. Чоботи, видно, ще з вечора були вимазані добрим дьогтем. Сьогодні вже не дуже запахали.

— Пора б уже починати, а підсудна щось не показується, — сказав голова суду.

— Та я такої думки, пане предсідателю, що тут таке ясне діло, що й без неї можна розібрати. Вона тим моїм добром зовсім не цікавиться. А хата їй тепер тільки для того й потрібна, щоб ночами із змієм кохатися. Коли переберу її до своїх рук, то доведеться разів зо три посвятити, щоб нечисті зникли. Поштиво прошу, починайте — і без неї діло обійдеться.

— Це ви думаєте, дядьку Олексо, що без мене тут „діло обійдеться"? — несподівано обізвалась Антонина, з'явившись у судовому приміщені, наче оце на мітлі прилетіла, тільки в сінях її залишила... Після смерти чоловіка, як уже згадувалось, вона мало показувалась на люди. Зараз же судді, голова не писар, добре помітили, що Антонина не дуже то страждає від того зміїного кохання. Не можна сказати, щоб її ціле лице наче на кір горіло, тільки серединки щік були такі рожеві, ніби вона в роті заховала двоє червоних яблук, і ото вони крізь маніжну шкіру рожевістю просвічуються.

— Здрастуйте, господа судейські, — посміхаючись, привіталась вона, підійшовши ближче до столу.

Судді й писар аж здригнулись якось ненароком, дивлячись на неї.

— Доброго здоров'я, молодице! — аж потім відповів тільки один голова суду. — Так оце саме ти і є Антонина Самійликова?

— А ви що — ніби вперше мене в житті бачите? Яка б же це інша була, як не я? І дозвольте мені, поштенні судейські, запитати вас, навіщо оце ви сюди мене покликали? — Голова суду тільки намірився їй щось відповісти, але вона далі сипнула словами, мов горохом з торби:

— Ви мусите знати, як поштенні начальники, що мені ніколи займатися ходженнями по судах і потішатися різними такими забавами, як оце можуть робити дядько Олекса. В них є кому дома поратись, а я, бідна вдова, денно й нічно сама на дворі й в хаті...

— Ну, положимо, нічно ти не сама в хаті — змій до тебе прилітає, — шепнув дядько Олекса, а вона таки почула і:

— Ніхто того не бачив, як мій милий до мене змієм прилітає. А от у вашу, дядьку Олексо, душу та налітало повно чортів, прямо аж кишить... Треба було б вам перед судом піти до попа та висповідатись і запричаститись...

— Господин суддя, та це ж...

— Замовчіть обоє! — вигукнув голова і зателенькав дзвінком. — Коли ви отут почнете сваритись, то я вас іменем закону звелю відвести до холодної, а вашу справу вирішимо при зачинених дверях... Сідай, молодице, он там зліва на лаву як підсудня.

— Я й стоя це витримаю... А яка ж це я підсудня?! Що оце мене тут, у розправі за моє жито та мають і побити?! Ого, не на таку наскочили!...

— Мовчи!.. Читайте, пане писарю, прохання - скаргу.

Антонина аж побагряніла так напружувалась, щоб не вибухнути гнівом під час читання того прохання, а по прочитанні зразу ж:

— Так дозвольте ж тепер мені своє слово сказати, — і, не чекаючи того дозволу, заговорила. Вилляла ще здалека те саме, що казала дядькові Олексі жалобного похоронного дня та й закінчила підвищено: — І ви собі задумали викинути мене на вулицю з мого добра, гіркими трудами мною заробленого? Не доїдала й ночей не досипляла, надворі й в хаті все сама робила та всіх доглядала, до самої смерти доглядала. А воно звісно — хворе часом не то за клуню, але й під повітку не донесе — а я мусіла після них прибирати... А де ж ви тоді були, дядьку Олексо?... А то ж бо кожного треба було по-християнському поховати та й заплакати, як Бог велить, і не забути аж трьох покійничків у поминальну грамотку вписати. Аж по десять копійок церковному старості за те платила. І все на часточку даю, проскурки купую. По похоронах за їх душі обіди справляю...

Ню Йорк, Н. Й.

З ПЛЯНІВ ПРАЦІ КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Окремим обіжником скликано Квартальні Збори відпоручників Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку 10-го грудня в Українськім Народнім Домі. Наради скликав Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку — Відділу УККА, що об'єднує 80 організацій.

При участі 60-ох представників збори відкрив голова комітету мец. Роман Гуглевич привітанням присутніх, зокрема відпоручників УККА в особі касира д-ра Яр. Падоха та директора Канцелярії УККА мгр. Івана Базарка та попросив до президії д-ра Яр. Падоха, а на секретарів д-ра Богдана Ластовецького і інж. Івана Гурика.

Першою точкою нарад був звіт про IX-ий Конґрес УККА, що відбувся 7 - 9 жовтня 1966 р. в Ню Йорку.

Голова подякував всім організаціям за участь у відкриттю Конґресу та до звіту попросив мгр. Івана Базарка, який ствердив, що IX-ий Конґрес УККА був одним з найчисленніших, бо в нім брало участь 517 делеґатів. Він подрібно вичислив ті організації, які вислали своїх делеґатів. Зазначив, що три організації ще перед Конґресом відмовилися від участи, а 5 організацій з браку фондів не взяли участи, однак не виступили з УККА. Фінансування Конґресу виносило 14.670,50 дол.

З вплат по 25 дол. за делеґата прийшло до каси УККА 11.865 дол. З оголошень, що появилися в Книзі IX-го Конґресу УККА на 210 стор. прийшло 1,940 дол. Всі рахунки заплачені, і в касі УККА навіть лишилася певна сума грошей.

Змінено статут УККА, побільшено Екзекутиву і Політичну Раду УККА та обрано нові керівні органи УККА з її Управою на чолі з проф. д-р Левом Добрянським. Про Конґрес звітував ще делеґат від платників Національного Датку д-р О. Соколишин, який звернув увагу, що совєтська преса найбільше критикує українські маніфестації, які проводить УККА та його філії, і тому УККА заслуговує на матеріяльну і моральну піддержку всього нашого патріотичного громадянства. Це признали і американські гості на Конґресі.

Другою точкою було питання посилити акцію збірки Українського Народного Фонду УККА, який на думку мец. Р. Гуглевича є не в найгіршому стані, бо Ню Йорк є на другому місці. Він попросив до слова касира УККА д-ра Яр. Падоха, який сказав, що в наших церквах маємо в ЗДА 400,000 вірних, а на УККА платять 10.000 осіб. УККА потребує грошей, бо від років лежать готові до друку вартісні праці англійською мовою, а на їх видання УККА не має грошей. В коледжах і американських університетах працюють понад 200 професорів, в бібліотеках працюють 200 українських бібліотекарів, які мають готові до друку праці про Україну, але на них немає гро.шей. Наше патріотичне громадянство охоче гроші дасть, коли до них приступлять відповідні збірщики. Д-р Падох радить поділити місто на дільниці, щоб легше було зібрати фонди.

Мец. Р. Гуглевич заявив, що Ню Йорк постановив в 50-річчя відзначення незалежности Української Державности на Народний Фонд УККА призбирати $ 25,000. Мец. Р. Гуглевич звернувся до представників організацій з проханням, щоб вони вибрали свого референта для збірки Народного Фонду УККА та почали ту акцію вже в часі наших свят. Касиром Українського Народного Фонду на Ню Йорк є дир. Бехметюк, який урядує в „Самопомочі" в Ню Йорку.

Голова мец. Р. Гуглевич здав звіт про влаштовані комітетом імпрез, та повідомив про влаштування Свята Державности і Соборности України, що відбулося в Ню Йорку 22-го січня 1967 р.

Теж обговорено влаштування протестної акції проти арештів в Україні, справу Академії в пошану Шевченка, яка відбудеться 12 березня 1967 р., та концерт в честь Івана Франка на закінчення його Ювілею в Карнеґі Голл 14-го травня 1967 р. Для організації Франківської Академії створено окремий комітет під голувуванням адв. Івана Флиса. Комітет плянує видати поему „Мойсей" Івана Франка з ілюстраціями та текстом в українській та англійській мовах.

Голова звернув увагу, що імпрезу Тижня Поневолених Націй в 1967 р. треба належно підготовити. Слід притягнути до співпраці всі чужонаціональні організації і з них створити імпозантний Комітет Тижня Поневолених Націй в Ню Йорку.

Для відзначення 50-річчя Самостійности й Соборности України в 1968 р. Комітет вже розпочав приготування, крім маніфестації в Менгеттен Центер, плянується влаштувати Бенкет з участю відпоручників інших національностей та чільних американських представників.

Обговорювали і справу придбання в Ню Йорку українського репрезентаційного дому і принято відповідну резолюцію інж. Романа Білинського, голови „Самопомочі" в Ню Йорку, в якій закликається УНС запляновааний УНС-ом дім в Джерзі Сити не ставити, а іти за вимогами попередніх конвенцій УНС і побудувати його в Ню Йорку. Всі ті пляни присутні приняли оплесками.

Не поминено теж і організаційних справ, які подрібно обговорено.

Д-р Ол. Соколишин

Торонто, Канада

ЗУСТРІЧ ЗЕМЛЯКІВ — ТЕРЕБОВЛЯН

4-го грудня 1966 р. відбулася в Торонті Зустріч земляків Теребовельщини, яку зорганізувала управа місцевого Комітету Теребовлян під проводом голови д-ра А. Базара. На вечір прибув Преосвященний Владика Кир Ісидор Борецький і Всеч. о. митрат П. Самець та о. Ю. Фіцалович, що недавно приїхав з України. Прийшли і земляки з дружинами й дітьми зі старої й нової еміґрації, зацікавлені у виданні Збірника про Теребовельщину.

Відкриваючи Зустріч, д-р А. Базар, як голова місцевого Комітету Теребовлян, привітав Владику Кир Ісидора, уродженця Теребовельщини, о. митр. П. Самця і о. Ю. Фіцаловоча, д-ра Василя Палідвора, представника головного Комітету Тереебовлян з Ню Йорку та присутніх земляків. По молитві, яку провів Владика Ісидор, д-р А. Базар, як господар вечора, підкреслив, що завданням Зустрічі є порадитись, як найкраще допомогти Головному Комітетові Теребовлян, щоб приспішити видання Збірника про Теребовельщину, в якій буде представлена в правдивому світлі історія та здобутки в ділянках громадсько - суспільного, культурного й економічного її розвою.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять всіх Теребовлян, поляглих за волю України. На зустріч наспіли теж привітання від земляків, які відчитав д-р А. Базар, а між ними від о. В. Баврика, ЧСВВ, проф. д-ра Смільського і Б. Дзюбака. Оплесками прийнято вислання привітання - листа до Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого — уродженця Теребовельщини. Представник Головного Комітету д-р В. Палідвор привітав учасників Зустрічі особисто і від Головного Комітету Теребовлян, який очолює сеньйор, заслужений теребовельський діяч — дир. І. К.

Д-р В. Палідвор представив дотеперішні старання Головного Комітету про збірання матеріялів для Збірника, який матиме характер науковий, історично - мемуарний з численними світлинами, і появиться з рамени Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка — його Секції Регіональних Дослідів. Кошти Збірника виноситимуть понад 5.000 дол., а Гол. Комітет має покищо до розпорядимости тільки 2.293.31 дол., промовець звернувся до присутніх з проханням допомогти Гол. Комітетові зібрати на ту ціль відповідну готівку, покликуючись на Обіжний Лист, висланий до всіх земляків на терені Америки, Канади, Австралії й Полудневої Америки, де діють місцеві комітети Теребовлян.

Після з'ясування справи видання Збірника, що його присутні прийняли з повним зрозумінням і заявою піддтримки для Головного Комітету й допомоги, відбулося чайне прийняття, яке приготовила пані теребовлянки. Милою несподіванкою прийняття була мистецька його частина, що її підготовили пані: Фіцалович, Набережна, Стиранка і Пашківська (родина о. Ю. Фіцаловича). Під час прийняття відбулась ще розіграинка льосів двох картин, що їх намалювали пані Стиранка і Фіцалович (між ними портрет Кардинала Иосифа) і вишивки, що їх подарувала п. Е. Коберницька. Це дало 83 дол.

Серед споминів про рідну Теребовельщину пройшла зустріч земляків у надзвичайно милій, родинній атмосфері. Під час зустрічі учасники зложили 860 дол. на фонд видання Збірника.

На закінчення д-р В. Палідвор зложив ім. Головного Комітету сердечну подяку всім організаторам цієї вдалої імпрези на руки д-ра А. Базара і А. Коберницького, а пані Е. Коберницькій за її працю при влаштуванні прийняття і паням, що підготовили мистецьку частину, а всім учасникам за їх так щирий відгук і за прибуття на зуустріч.

Молитвою, яку провів о. митрат П. Самець — закінчено цю, під кожним оглядом старанно приготовану, зустріч. Такі зустрічі землялків повинні цього року влаштувати місцеві комітети Монтреалю й Вінніпегу, а Головний Комітет підготовляє Загальну Зустріч Теребовлян Америки й Канади.

Д. М.

В АМЕРИЦІ Й У СВІТІ

СЕНАТОР РОБЕРТ КЕННЕДІ ПРИБУВ ДО ПАРИЖУ, конферував з міністром закордонних справ Морісом Кув де Мюрвілем, двома видатними політиками, що їздили недавно до Китаю і Північного В'єтнаму та з трьома лідерами опозиції. У вівторок 31 січня Роберта Кеннеді прийняв на окремій авдієнції президент Шарль де Голль.

В ЗАХІДНІЙ І СХІДНІЙ ЧАСТИНАХ НІМЕЧЧИНИ Є КОЛО 2.000 ДІТЕЙ, які не могли вернутися до своїх батьків, коли вони тимчасово були з відвідинами у своїх кревних, а в серпні 1961 року несподівано розділив їх Берлінський мур. В суботу минулого тижня судові й адміністраційні власті з Західнього Берліну і Східньої Німеччини поладнали перший „прецеденсійний" випадок: повернено 10-річну дівчинку, яка від немовлячих років виховувалась у своєї бабуні в Західньому Берліні, мамі, яка живе у Східній Німеччині, з тим, що до двох тижнів сама дівчинка має вирішити, чи вона хоче залишитись при мамі, чи вернутись до бабуні у Західньому Берліні. Це один із перших кроків покращання взаємин між обома частинами поділеної Німеччини.

В ІНДОНЕЗІЇ ВИСЛАНО ОКРЕМУ КОМІСІЮ з трьох осіб з міністерства інформації до Східньої і Середньої Джави, щоб вона подбала про поінформування тамошніх мешканців, які здебільша залишаються льояльними супроти президента Сукарна, не знаючи до цього часу про головні закиди, що його опозиція робить комунофілові Сукарнові. В половині березня має зібратись пленарна сесія парляменту, на якій, мабуть, позбавлять Сукарна його президентського становища.

„ЗОЛОТІ РОКОВИНИ"

(Продовження зі стор. 2-ої)

порозький корпус, що боронив північні кордони України, окупацію Харкова денікінцями й нарешті знову захоплення його московськими військами. Автор коротко, але ядерно змалював комуністичний терор і діяльність денікінської контррозвідки.

Шкода, що в нашій історії революційних часів маємо дуже мало таких спогадів, що безпосередньо й яскраво висвітлюють події того часу. Вони оживляють і доповнюють картину української боротьби, представлену в офіційних документах або в, сказати б, академічних спогадах учасників боротьби.

Далі в альманасі надруковано кілька цікавих спогадів з часів передреволюційних і революційних, зокрема про зустріч галичан з українцями в російських арміях. Авторами цих спогадів є: Роман Купчинський, М. Островерха, В. Галан та інші.

Окремо стоїть спогад І. Ссіта про відгомін на Далекому Сході революції 1917 року, а також його коротка історія українського національного руху на Далекому Сході та в Сибірі. Це матеріял маловідомий для ширшого загалу українців.

В альманаху подано передрук цікавого та змістовного матеріялу о. Петра Понятишина про діяльність українців в Америці, зокрема їх старань, щоб американський Уряд прихильно поставився до українських державницьких змагань.

Крім того в альманасі вміщено кілька цікавих заміток з українською історичною та культурною тематикою, що значно облегшує його історично - революційний матеріял.

Альманах „Золоті роковини", як і взагалі книжкові видання „Свободи", визначається високим мистецьким та друкарським рівнем. Його має придбати кожна українська патріотична родина, як пам'ятку про відродження українського народу і його боротьбу за свою суверенну державу.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Де шукати захисту?

Із офіційних джерел відомо, що Бундесфервальтунґсамт в Кельні, Німеччина, відмовив багатьом тисячам в'язнів НАЦИЗМУ виплату компенсацій за покалічення, за відібране здоров'я, котре відібрало ҐЕСТАПО нелюдською поведінкою, мордуванням, триманням в голоді безборонних жертв під час Гітлерівської окупації країн Східньої Европи. Закон німецької Федеративної Республіки від 1953 року узглянював виплату компенсації всім тим, що втратили не менш 25-ти відсотків працездатности, — не здійснений.

Понад двадцять років всі скалічені нацизмом люди не мали змоги стати на ноги і заробляти собі на кусок хліба за відсутністю фізичної сили і здоров'я. Після довгих років, Бундесфервальтунґсамт розпочав збірку матеріялів, присилаючи жертвам нацизму багатосторінкові формуляри і всякого роду інші документи і інструкції, виповняти які треба було німецькою мовою; вимагались лікарські свідоцтва, посвідки про перебування в ІРО і багато інших документальних доказів про втрачене здоров'я внаслідок перебування в арештах Ґестапо.

Жертви нацизму на старі роки лишились без всяких засобів на життя як безсилі каліки нікому непотрібні, бо не тільки не отримали належного відшкодовання, а ще й витратили великі суми на лікування, оформлення, переклад і пересилку документів.

Багато жертв нацизму без належної їм компенсації відійшли у вічність, частина ще живе і чекала справедливого рішення Бундесфервальтунґсамту, який після двадцятьох років тяганини відповів відмовно, хоч рік тому давав гарні обіцянки.

Громадська думка і органи захисту прав людини, повинні звернути на це увагу і стати на захист жертвам нацизму.

О. Данченко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Вийшла книжка оповідань та фейлетонів Анатоля Гака (Мартина Задеки)

Філядельфія. — У видавництві „Україна" в Новому Ульмі вийшла п. н. „На двох трибунах" збірка оповідань та фейлетонів видатного українського письменника Анатоля Гака, що виступає в пресі також, як фейлетоніст, під прізвищем Мартина Задеки. На зміст цієї 320-сторінкової книжки, виданої в твердій обкладинці з надписом роботи мистця Василя Дорошенка, склалося п'ятнадцять оповідань, спогади про Остапа Вишню та шістнадцять фейлетонів на актуальні політичні та літера- (Мартин Задека) ці (Мартин Задека) з цими фейлетони друкував в 1945-1965 роках Анатоль Гак, народжений 1893 року, на Запоріжжі, був у 20-их рр. членом спілки селянських письменників „Плуг" й тоді ж були видані перші збірки його гумористичних оповідань „Лопанські раки" (1926), „Радіо - інваліди" (1927), „Головбухова борода" 1927), „Тридцять гуморесок" (1930) та інші, як також роман „Молода напруга" (1933). На еміґрації з 1945 року видав збірку фейлетонів „Міжпланетні люди" та ще декілька збірок оповідань. Живе письменник тепер у ЗДА.

ВІДБУДУТЬСЯ ДВІ ДОПОВІДІ В УВАН У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Дня 4 лютого в будинку УВАН відбудеться о 6-ій вечора доповідь д-ра А. Лібацького „Фазові перешкоди в деяких колоїдальних системах", — у відділі фізико-математичних і технічних наук, а в неділю 5 лютого, також о 6-й вечора, в секції античної історії буде доповідь А. Зураєва під заг. „Кіммерійці і скити та їх походи у Передню Азію".

Замість квітів на свіжі могили Найдорожчих Родичів в Україні

о. Степана і Марії Гарабач

складають на Фонд Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа Сліпого

Ярослава СОВГАН	20.00 дол.
Ольга і Богдан КОЗАКИ	20.00 дол.
Родина ТРИГУБЕНКІВ	15.00 дол.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 31-го січня 1967 року після довгої і тяжкої недуги відійшла у Вічність на 47-му році життя наша Дорога ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА КОВАЛЬ

В глибокому смутку:

родина — ВАЛЕНТИН, ОКСАНА, АНДРІЙ
син — ЄВГЕН, ГАЛЯ, ТАРАС, ЛІЗА

ПАНАХИДА відбулася 31-го січня ц. р. в похоронному бюрі Петра Яреми в Ню Йорку.

СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОН відбудуться 2-го лютого 1967 р. о 1-ій год. по полудні зі Свято-Троїцької Катедри УАПЦ (359 Брум Стріт в Ню Йорку) на українському православному цвинтарі в Бавнд Брук, Н. Дж.

Ділимося болюче сумною вісткою з Родиною, Знайомими та Товаришами Покійного, що в понеділок, 30-го січня 1967 року упокоївся в Бозі по тяжкій недузі наш Найдорожчий і Невіджалуваний СИН і БРАТ

БЛ. П.

ЮРІЙ ВОЛОДАР КОРОЛЬ

на 12-ій весні свого життя, уроджений 27-го травня 1954 року в Йонкерсі, Н. Й., учень 7-ої кляси школи св. Юра в Ню Йорку, член 9-го Куреня Пласту ім. Святослава Завойовника, член хору Молодої Думки і член 204-го Відділу УНС в Ню Йорку.

ПАНАХИДА в четвер, 2-го лютого 1967 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 3-го лютого 1967 р. о год. 9:45 ранку з церкви св. Юра, на цвинтар Gate of Heaven, Westchester, N.Y.

В безмежному смутку:

батьки — АННА і РОМАН КОРОЛЬ
сестри — МАРІЯ КЕФОР з чоловіком ЮРЕМ
ГАЛЯ КОРОЛЬ
Родина в Україні і Австралії

ЛИСИЦІ НАПАЛИ НА ЛЮДИНУ

Рідкісний випадок стався з селянином Андрієм Гідою в одному з лісів Магдалинівського району Дніпропетровської области. Він вийшов попблювати і назбирати в лісі сухого хмизу для опалу. Помітивши лисів, Гіда забив двох. „І раптом цілком несподівано, — читаємо в „Комсомольской правде" з 26 січня, — решта лисів напали на мисливця, кусали, рвали на ньому одяг. Гіда відбивався прикладом. Йому вдалось убити ще трьох лисів, а решта втекла".

Мгр Б. Підлуський знову очолив Т-во „Чорноморська Січ"

Нюарк. — В неділю, 29-го січня, відбулися тут у власному домі Товариства Загальні Збори Т-ва „Чорноморська Січ". Члени „Чорноморської Січі" після вислухання звітів уступаючої Управи та уділення абсолюторії вибрали нову Управу, яку знову очолив на пості голови мґр Богдан Підлуський. Приявні на зборах члени Т-ва в числі 80 осіб вибрали у склад нової Управи цілий ряд молодих осіб, головно із активних членів у проводі футбольної ланки. Заступниками голови були вибрані Я. Турянський і Ю. Гельбіґ, секретарем — мґр Б. Шараневич, фін. секретарем — д-р М. Ґой, імпрезовим референтом — мґр М. Хамуляк, реф. преси — О. Твардовський, реф. спортових ланок — ред. З. Снилик, реф. футболу — Евген Чижович, спорт. референтом зовнішніх зв'язків — Ігор Кігічак, господарем — Ю. Полянський та членами Управи — М. Стебельський і Володимир Маркусь.

Крім згаданих осіб була обрана Рада Сеньйорів у складі 15 осіб, Контрольна Комісія і Товариський Суд.

У Філядельфії відбулась педагогічна конференція

Філядеельфія, Па. — Заходом Шкільної Ради УККА, спільно з Учительською Громадою і Школою Українознавства, 21 січня тут відбулась Педагогічна Конференція, в присутности понад 40 осіб фахівців, як старшого, так і молодшого покоління. „У Конференції взяли участь: голова Шкільної Ради УККА д-р Е. Жарський, голова „Учительської Громади" В. Лотоцький, голова Об'єднання Педагогів Канади п-і К. Паліїв, директор Школи Українознавства І. Жилавий, голова Комісії Стипендійного Фонду Шкільної Ради УККА у Філядельфії д-р Ю. Мачук та місцеві українські вчителі, а також із 5-оо інших міст. Учасники заслухали в місцевій школі практичну лекцію граматики української мови, яку провів І. Бережний. Потім у домі СУА відбулись доповіді: мґра І. Ісаєва — „Методи навчання в американських школах", п-ни Марти Винницької — „Навчання чужих мов слухово - зоровою методою", уважно обговорені присутніми. Крім того, учасники оглянули виставку шкільних підручників, підготовану проф. В. Мацьковим. Ця Конференція була наскрізь позитивним почином і її учасники висловили побажання частіше влаштовувати подібні зустрічі, обмінюватись досвідом — для підвищення якости навчання в українських школах.

Київська „Молода Україна" друкує уривки із книги „Смерть Президента" В. Манчестера

Доки тривають суперечки, здогади та полеміка довкола книги Вільяма Манченстера і смерти Президента Джона Кенеді, — у комуністичному світі поспішили перекласти на різні мови народів СССР уривки з книги В. Манчестера, надруковані в німецькому журналі „Штерн". У „Молоді України" з 29 січня ц. р. надруковані вони в перекладі на сяку-таку українську мову, для ширення між молоддю антиамериканської пропапропаґанди і дискримінації американського суспільства і способу життя. Тут і речення: „До Джонсона доходили чутки, що його кандидатура не буде висунена наступної осени на пост віце - президента", і уривки з інтимних листів п-ні Ж. Кенеді тощо. А в редакційній примітці для молоді увесь час підкреслюється, що американське суспільство „важко хворе". Америку названо „капіталістичним Вавилоном", бо тільки так її має уявляти підсовєтська молодь.

БЕРЛІН: ЧИ Й ДАЛІ СИМВОЛ?

(Продовження зі стор. 2-ої)

ніяких проєктів зміни німецької політики в тому напрямі, але хіба ясно, що такі зміни мусять бути роблені поволі і дуже обережно, та й вимагають вони підготови і відповідної коньюнктури.

Зміну в німецькій громадській думці можна зілюструвати настроями в такому чуйному, невральгічному пункті, яким є Вільний Берлінський Університет. Політичний вакуум, що витворився внаслідок апатії воюючих націоналістичних елементів, виповнюють молоді люди лівих переконань, що, хоч у меншості, опановують при загальній незаінтересованості студентами політичним життям, їхні організації. Молоде покоління Берліну, відкидаючи світлі традиції патріотичних буршеншафтів, іде або наліво, або задовольняється безжурним студентським життям, що радше дивує, коли порівнювати це з націоналістичними тенденціями, які проявилися в останніх баварських виборах серед старшого покоління.

Словом, Берлін 1967 року Божого це вже не Берлін 1948 року. Це вже не форпост геройського опору, снаги і віри в перемогу. Місто стає поволі радше символом зневіри і безсилля.

Очевидно, Берлін також місто добробуту, блиску, розваг, але це не все позитивні познаки. 1948 року Берлін був містом нужди, руїн і терпіння, але водночас віри і величі. Нині та велич тільки назовні.

**

Цікаво студіювати і аналізувати політичне положення інших. Ми може навіть готові бути об'єктивними у такій аналізі.

Наше політичне положення дещо інакше, очевидно. Не маємо ні Віллі Брандта, щоб за нами упоминався, і увесь наш народ у підмосковській неволі, а не тільки його одна четвертина, як у німців. Врешті Східня Німеччина всього лише 20 літ під Москвою, а Україна вже пів сторіччя.. Є різниці...

І є ще дальші різниці.

Німці, хоч мають досить сильну армію і могутніх приятелів, ні на хвилину не допускають тепер думки про збройне визволення своїх братів за муром. Вони хоч і вірять, що мур той кінецькінцем розіб'ють, але не кидають гасел, що розторощать його власними головами. Вони намагаються пробити його радше тим, що має осідок у голові...

Тому може дійсно студіювання методів політичної боротьби інших народів нас нічого навчити не може.

(Кінець)

ОЛЕКСАНДЕР МИКОЛАЄНКО

(Посмертна згадка)

22 грудня 1966 р., після затяжної недуги, на вступі до 73 р. життя, з волі Божої відійшов на вічний спочинок, колишній учасник визвольної боротьби св. пам. майор Армії УНР, інж. Олександер Миколаєнко.

Він народився у Києві, походив із високопатріотичної української родини. З вибухом революції, на заклик свого сумління, в ранзі поручника, включився в українську визвольну боротьбу. Приймав активну участь в українізації 64 Казанського полку, з якого був сформований 16 піший Вільної України полк. В 1918 році по закінченні Київської Інструкторскої Школи Старшин, перебував на відповідальних становищах в штабі 7-ої дивізії в Запорізькій Січі, пізніше вступив до 6-ої Січової Стрілецької Дивізії, а потім до 1-оїКулеметної Дивізії, з якою в 1920 р. перейшов Збруч.

В рядах Української Армії, до кінця з нею ділив долю і недолю до кінця. Свій національний обов'язок прикладно виконував.

В 1924 році з табору інтернованих в Польщі, небіжчик виїхав до Чехо-Словаччини для закінчення освіти, а в 1929 р. закінчив Українську Господарську Академію в Подебрадах з титулом інженера - гідротехніка. В недовзі виїхав до Польщі і працював по фаху, як контрактовий інженер.

У війну виїхав з Польщі до Німеччини і перебував в таборі в Байройті. Завдяки його стараннім повстала в таборі Українська Автокефальна Православна Церква. Скільки труду і тяжкої праці разом з артистом - малярем Сайковичем і таборовим населенням приклав небіжчик, щоб розмалювати святиню.

В 1949 р. виїхав до ЗДА в Міннеаполіс, де брав активну участь у громадському житті. Вояком і патріотом був небіжчик і в ЗДА, був зразковим членом УНДС та інших організацій. Цікавився всіма проявами українського життя. Він завжди вказував на те, що українському народові потрібні братерська любов та єдність для боротьби з ворогом. Досвід минулого повинен бути нам дороговказом для дальшої боротьби проти ворога. Несхвалював потягнень деяких груп та партій, які нерозважною чинністю вносять розбрат в наше суспільство, витрачають даремно сили, які потрібні для боротьби на добро Батьківщини.

Він завжди пам'ятав, що він дитина великого українського народу, не рвав зв'язків зі середовищем, з котрого походив, шанував традиції свого народу, та не плямив його чести. Добро і інтереси свого народу завжди ставив вище своїх. В житті він додержувався засад: бути працьовитим, щирим, добрим і милосерним. Як людина твердих національних принципів із глибоко-релігійним укладом життя, був завжди товариський, скромний, привітливий. Цілим своїм серцем любив все, що було українське. Ніде не шукав розголосу про себе.

Похорон відбувся 24 грудня, при співучасті ветеранів та представників місцевих організацій. З похоронного заведення, тіло небіжчика перевезли до Української Православної Церкви св.Архистратига Михаїла, а звідтіля, після заупокойної Служби Божої, на місце вічного спочинку, на кладовище „Сан Сет Меморіял Парк" в Міннеаполісі, Мінн. На цвинтарі тому лежить вже частина української історії.

Покинув небіжчик в невимовному жалю дружину, дальших родичів на Україні, осиротив всі організації, до яких належав, осиротив також в болючому смутку своїх найближчих побратимів по зброї, своїх знайомих приятелів і зоставив велику пустку в їх серцях.

Нехай же цей короткий спогад про небіжчика, буде щирою китицею до невв'янучого вінка пошани на його свіжу могилу, а пам'ять про нього буде завжди жити, бо він зоставив незабутній слід своєї заслуги.

В. Костецький

Дітройт, Міш.

СВЯТИЙ ВЕЧІР 23-го ВІДДІЛУ СУА

Як кожного року 23-ий Відділ СУА зберігає традиції і відзначає Святий Вечір. Цього року наш відділ влаштував Свят-Вечір 8-го січня о год. 3-ій по полудні в залі Українського Народнього дому. Свято відкрила голова п-ні М. Ясінська і привітала гостей, що пильною присутністю заповнили залю. Слідувала сцена „Святий Сечір на Рідних Землях". Коли занавіса піднеслася, всі побачили гарно прибрану сцену. В ролях виступали: Батько — Андрій Павшак, Мама — Софія Гудзінська, Донька — Оля Денисюк, і друга донька — Віра Чучман. В групі колядників пастушків і пастирів виступали учні Рідної Школи під управою п. Яворівського. Після того деклямації виголосили п-ні М. Честух і Віра Чучман, учениця Рідної Школи. По скінченні сцени, голова п-ні М. Ясінська вручила чека на 1,000 долярів о. монсеньйорові Бохневичеві на парафіяльну школу. Слідувала спільна вечеря. О. монс. Бохневич провів молитву і поблагословив страви. Членкині й учениці Рідної Школи подавали на стіл страви і печиво, котрі приготовив комітет на чолі з пані Павлиною Боднар. Після вечері пані Ясінська попросила до слова о. монс. Бохневича, який говорив про святкування Різдва в Україні і зложив сердечну подяку за такий великий дарунок. Він згадав також, що 23-ий відділ вже не раз жертвував для школи і церкви і завжди щедро. Крім того промовляли оо. Яремак і Трешневський, які теж від себе висловили признання і подяку для 23-го відділу. Далі промовляла голова Окружної Ради пані Волкер. Вона згадала, що 23-ий відділ СУА є щедрий і уділяється матеріяльно на різні цілі, та закликала, щоби пожертвувати щось на Дім СУА, котрого побудову в Дітройті плянується. На закінчення пані Ясінська зложила всім гостям подяку за присутність і зокрема подякувала панству Честух, що дбайливо приготовили сцену. Подякувала теж Комітетові й пані Боднар, яка проводила в кухні. Колядою „Бог Предвічний" і молитвою, котру провів о. Бохневич, закінчено традиційний Святий Вечір.

Ксеня Палер,
секретарка

Ціль 11¼ більйона долярів!

5-го січня в Роял Йорк готелі в Торонті, канадійський міністер торгівлі та промислу виголосив доповідь на тему: завдання канадійського експорту.

Канадійський міністер торгівлі і промислу Роберт Вінтерс поставив за ціль піднести канад. експорт у ювілейному році Канади до повищої квоти. У зв'язку з тим міністерство торгівлі і промислу вводить у життя ряд інновацій. Першою з них є прямий телефон до уряду. Кожний заінтересований експортом може зі свого власного телефону викликати відпоручника міністерства та одержати від нього всі потрібні інформації відносно експорту канадійських товарів. Треба накручувати числа 112-Зеніт 1967, подати своє ім'я та фірму і заінтересований зараз одержить потрібні інформації. Телефонічний виклик є безплатний.

Дальшим кроком для піднесення експорту та одержання інформацій відносно світового комерційного ринку є споравадження до Канади з 1. квітнем ц.р. всіх 67 канадійських репрезентантів для торгівлі і промислу з цілого світу. Вони будуть деякий час після 1-го квітня урядувати у всіх більших містах Канади, де будуть безпосередно стрічатися з експортерами та уділювати зацікавленим своїх інформацій про експортові можливості до країн, де вони є акредитовані.

Піднесення експорту, це ознака добробуту країни та економічної незалежности. Тому кожний край старається, якнайбільше продати на заграничних ринках. Не диво, що і канадійський міністер торгівлі і промислу Роберт Вінтерс поставив вимогу більшої активности канадійських експортерів та заініціював великі допомоги для експортерів, головно коли йде про інформації збуту, запотребування для даних товарів в інших країнах, про мита, правні інформації тощо. Однак за словами міністра, сама праця уряду невистачає, якщо до неї не включиться цілий бизнесоний світ Канади!

Посмертні згадки

ПАВЛО БЕЛЕЙ, довголітній член Т-ва Любов — 143-ій Відділ УНС в Great Meadow, N.J., нар. 25-го листопада 1887 р. в с. Скоморохи Нові, пов. Рогатин, Зах. Україна, помер 2-го грудня 1966 року. Покійний полишив у смутку дружину Павліну з дому Каспрук, сина Степана з дружиною Каролин і 2 внуків, доньку Ольгу з мужем Ричардом і 5 внуків. Дня 4 грудня 1966 р. о год. 8-ій веч. відбувся Парастас в похоронному заведенні, а похорон 5 грудня 1966 р. о год. 9-ій з пох. заведення до укр. кат. церкви св. о. Миколая, а по відслуженні Заупокійної Служби Божої, Тіло Покійного похоронено на цвинтарі Pequest Union Cemetery.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1967 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартин. Проситься членів прибути та заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти свої залеглості. — С. Леськів, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 11:30 рано в церковній залі св. ап. Петра і Павла при 2280 W. 7th St. На річних заг. зборах переобрано ту саму Управу на 1967 рік, а саме: В. Козир, предс., М. Костранець, заст. предс., Т. Шмагала, секр., В. Ліщук і Я. Кравчук — члени Контр. Комісії. Місячні збори будуть кожної другої неділі в місяці, в часі і місці, як подано вище. Проситься членів користати з модерного і дешевого обезпечення УНС, підвищити суму обезпечення чи взяти нову полісу. Інформації і вказівки уділить Управа Т-ва, або обласний організатор — проф. Роман Чучкевич. — В. Козир, предс., Т. Шмаґала, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5756. Шаліє жахливо буря!

У віддалі багатьох миль славний тренер тварин Бак Сіерс зачаровував публіку під найголовнішим шатром цирку.

Але загрожувала небезпека... Бо поза мерехтливим цирком шаліла жахлива буря, чорна і неприваблива...